

Riktlinjer för färdtjänst och riksfärdtjänst i Härnösands kommun

Dokumentnamn	Riktlinjer för färdtjänst och riksfärdtjänst	Dokumenttyp Riktlinjer	
Fastställd/upprättad av	Mari Nordlund	Datum 2015-12-17	Diarienummer SAM15-183-736:8
Dokumentansvarig/processägare	Ulf Andersson	Version 1	Senast reviderad Giltig t o m Tsv
Dokumentinformation	Nya riktlinjer är framtagna för färdtjänst och riksfärdtjänst		
Dokumentet gäller för	Medborgare i Härnösands kommun		
Annan information			

Inledning

Vad är färdtjänst?

Färdtjänst är ett kompletterande kollektivt transportsystem som efter behovsprövning beviljas den som på grund av funktionsnedsättning, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

Funktionsnedsättningen skall vara bestående i minst tre månader och färdtjänstresor skall om möjligt samordnas så att flera personer reser tillsammans. Färdtjänstens primära syfte är att transportera personer, inte hjälpmedel.

Färdtjänst beviljas inte på grund av att allmänna kommunikationer saknas på vissa sträckor eller vid vissa tider.

1 Riktlinjer för färdtjänst

- 1.1 Tillstånd
- 1.2 Arbetsresor
- 1.3 Färdtjänstområde
- 1.4 Resor som bekostas av andra
- 1.5 Barn
- 1.6 Ledsagare
- 1.7 Medresenär
- 1.8 Service
- 1.9 Bärhjälp
- 1.10 Ledarhund
- 1.11 Återkallelse
- 1.12 Avgifter
- 1.13 Bussresa med följeslagare
- 1.14 Ansökan och handlägningsrutiner
- 1.15 Beslut
- 1.16 Tillståndets giltighet
- 1.17 Avslag/överklagan

2 Riktlinjer för riksfärdtjänst

- 2.1 Allmänt
- 2.2 Ansökan
- 2.3 Egenavgift
- 2.4 Resor som bekostas av andra
- 2.5 Färdsätt
- 2.6 Ledsagare
- 2.7 Medresenär
- 2.8 Barn och ungdomar
- 2.9 Bagage
- 2.10 Ej avbokad resa

1 Riktlinjer för färdtjänst

1.1 Tillstånd

Färdtjänst kan endast beviljas av den kommun där man är folkbokförd och tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid eller tillsvidare.

Färdtjänst kan utnyttjas alla dagar dygnet runt och riktpunkten för antal enkelresor per år är 150 st, arbetsresor undantagna. Vid behov av flera resor görs en individuell prövning och oftast beviljas flera resor. Tillstånd och resor med specialfordon är inte begränsad.

1.2 Arbetsresor

Med arbete avses avlönat arbete, daglig verksamhet för personer med LSS beslut, personer med beslut om dagverksamhet för dementa samt viss utbildning för vuxna. För arbetsresor tas ett fast pris ut per resa. Priset skall motsvara busstrafikens intervall/km taxa upp till den summa som är busstrafikens maximala pris med reskort för 40 resor per månad på sträckan.

Arbetsresor beviljas med max två resor/dag mellan bostadsadress och arbetsplatsens adress vilken kan vara olika vid arbetsdagens start respektive slut. Efter särskild prövning kan ytterligare resor beviljas för att hämta/lämna på förskola. Anställningsbevis/intyg ska kunna uppvisas. Utökat färdtjänstområde för arbetsresa kan medges inom rimligt pendlingsavstånd, motsvarande cirka 60 minuters restid med allmän kollektivtrafik för samma reserelation.

Färdmedel bedöms utifrån funktionsnedsättning samt billigaste färd sätt för kommunen, vilket kan innebära olika färd sätt på olika delar av resan. Arbetsresor faktureras månadsvis i efterskott. Arbetsresor gäller inte för andra resor som t.ex. resor till arbetspraktik, praktikplats eller ideellt arbete.

1.3 Färdtjänstområde

Färdtjänst gäller inom Härnösands kommun men tillståndet gäller även till Höga Kusten Hotellet eller till Sundsvall Timrå Airport.

Boende inom riktnummerområde 0612 kan även åka till Kramfors centrum och är man beviljad specialfordon kan man åka inom en radie av 6 mil från bostaden.

Vid vistelse i annan kommun i länet kan man använda färdtjänsten i den kommun man befinner sig i. För övriga delar av landet kan man få RIAK - "resa i annan kommun", som beställs av handläggare hos Riksfärdtjänsten AB.

1.4 Resor som bekostas av andra

Färdtjänsttillståndet omfattar inte resor där annan betalningsansvarig finns, exempelvis sjukresor, skolresor till grundskola och särskola, resor till/från arbetslivsinriktad rehabilitering.

Personer med LSS beslut om daglig verksamhet betalar ingen avgift för resor till/ från daglig verksamhet.

1.5 Barn

Oavsett ålder kan barn beviljas färdtjänst om barnet, p.g.a. sin funktionsnedsättning har skrymmande hjälpmedel, är starkt infektiöskänslig eller om barnet har väsentliga svårigheter att resa med kollektivtrafiken oavsett medverkan av förälder eller annan vårdnadshavare.

1.6 Ledsagare

Funktionsnedsatta som behöver hjälp att genomföra färdtjänstresan kan bli beviljad ledsagare som medföljer utan kostnad. Behovet av hjälp ska vara knutet till själva resan och inte vistelsen på resmålet. Ansvarig kommun för färdtjänsten har ingen skyldighet att tillhandahålla ledsagare, utan det är resenärens ansvar att själv ordna ledsagare. Ledsagaren kliver på/av på samma adress som den färdtjänstberättigade.

1.7 Medresenär

Alla som har tillstånd för färdtjänst får utan särskilt tillstånd, ta med en medresenär, som betalar samma avgift som den färdtjänstberättigade. Antal barn som får medfölja, begränsas till det utrymme som finns i samma färdtjänstfordon som resenären. Bälteskudde för barn finns i alla fordon, bilbarnstolar tillhandahålls med en förbeställning på två timmar.

Medresenär kliver på/av på samma adress som den färdtjänstberättigade. För barn 0-7 år utgår ingen avgift och barn/ungdom 8-19 år betalar hälften av beslutad avgift.

1.8 Service

Normal service vid färdtjänstresa innebär att chauffören hjälper resenären i och ur fordonet, samt hjälp med eventuella gånghjälpmedel och högst två kassar in till bostaden. Vid sjukresa kan extra behjälplighet beviljas om hjälp till/från mottagning eller avdelning behövs.

1.9 Bärhjälp

Om resenären är rullstolsburen och bostaden har trappor kan bärhjälp erhållas till entrén. Vid resa till besöksadress begränsas bärhjälpen till 2 t/r resor per månad.

1.10 Ledarhund

Legitimerad ledarhund/assistanshund, samt mindre djur i väska/korg får åka med utan kostnad. För övriga djur tillämpas barnbiljett (=halv egenavgift). Djur får inte färdas lösa i fordonet och alternativt kan transport av husdjur eller hund ske i bur som går att förankra

alternativt med hundbälte. Resenären ansvarar för att medföra nödvändig utrustning.

1.11 Återkallelse

Ett färdtjänstillstånd kan återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten. Föreskrifter och villkor får ändras om ändrade förhållanden föranleder det.

1.12 Avgifter

Egenavgiften är 1,5 x aktuell avståndstaxa för kollektivtrafiken. Personer som är beviljad färdtjänst med specialfordon får dock resa utanför kommungränsen utan särskilt tillstånd inom en radie av 6 mil. Egenavgiften för dessa resor är i enlighet med riksfärdtjänstens taxa. Barn och ungdomar under 19 år med färdtjänstlegitimation betalar hälften av beslutad avgift. Avgiften för arbetsresor beskrivs i stycket som handlar om arbetsresor.

1.13 Bussresa med följeslagare

Färdtjänstberättigad får ta med en person som följer med utan kostnad på alla Din Turs busslinjer inom Västernorrlands län. Resenären visar sitt färdtjänstkort med legitimation och betalar bussbiljett. I Härnösand får färdtjänstberättigade åka gratis på plusbussen, men följeslagare får betala ordinarie busstaxa.

1.14 Ansökan och handlägningsrutiner

Ansökan om färdtjänst skall ske i den kommun där den sökande är folkbokförd och en ansökan kan vara muntlig eller skriftlig. Det primära beslutsunderlaget är det som framkommer i en dialog mellan den sökande och utredaren. Det som framkommer som är av betydelse för beslut om färdtjänst dokumenteras i färdtjänstutredningen och förvaltningslagens regler gäller. Om samtalet inte ger tillräckligt underlag för beslut, kan efter medgivande av den sökande kontakt tas med hemtjänst, biståndshandläggare, sjuksköterska eller annan person som har kunskap om den sökande. Om nödvändigt kan läkarintyg begäras.

1.15 Beslut

Beslutet ska innehålla vilka tillståndsnivåer som ska gälla, giltighetstid och om tillståndet är begränsat i någon form.

1.16 Tillståndets giltighet

Vid beslut om färdtjänstillstånd är giltighetstiden beroende av funktionsnedsättningens varaktighet. Osäker varaktighet ger kort giltighetstid och varaktig funktionsnedsättning kan ge tillsvidare-tillstånd. Omprövning sker vid ändrade förhållanden.

Beviljade resor under vinterperioden medger resor från 1 oktober till 30 april.

1.17 Avslag/överklagan

Vid avslag eller delavslag skrivs alltid beslutsmotivering och om den sökande är missnöjd med beslutet helt eller delvis kan det överklagas till Förvaltningsrätten. Vid avslag eller delavslag skickas information om hur man överklagar tillsammans med beslutet.

Riktlinjer för riksfärdtjänst

2.1 Allmänt

Personer med stora och varaktiga funktionsnedsättningar och som på grund av detta måste resa på ett särskilt kostsamt sätt mellan kommuner i Sverige kan beviljas riksfärdtjänst. Skäl till högre reskostnader kan vara att man behöver ledsagare under resan med allmänna kommunikationer eller måste åka med annat särskilt fordon. En förutsättning för att bli beviljad riksfärdtjänst är att resan inte kan genomföras på egen hand med hjälp av transportföretagens kostnadsfria assistansservice. Funktionsnedsättningen ska bedömas vara längre än sex månader från ansökningsdagen för att anses vara varaktig.

2.2 Ansökan

Ansökan ska ske i god tid och senast tre veckor innan avresa. Ansökan skall vara skriftlig för resor utanför länet. Vid storhelger samt under perioden juni till augusti då det är högt tryck på resande måste ansökan göras sex veckor innan planerad resa. Vid resor utanför länet har Härnösands kommun avtal med Riksfärdtjänsten AB för beställning/planering av resor, men för resor inom länet anlitas beställningscentralen i Ånge. Tillståndet gäller för enstaka resor men för resor inom länet med specialfordon/taxibil kan tillstånd ges för ett bestämt antal resor under högst ett år. Beviljade resor bokas själv av resenären.

2.3 Egenavgift

Egenavgiften för riksfärdtjänst beslutas av regeringen, förordning (1993:1148). Avgiftens storlek skall motsvara normala reskostnader med allmänna färdmedel och beräknas efter avstånd i kilometer. Vid resa med tåg, båt eller flyg skickas fakturan till resenären från entreprenören (Riksfärdtjänst AB). Vid resa med taxi/specialfordon skall resenären vara beredd att betala egenavgiften med kontanta pengar då alla fordon inte kan ta emot kortbetalning. Bussresor beställs av resenären själv och kostnad för ledsagare betalas ut i efterskott mot uppvisande av kvitto för både riksfärdtjänstberättigad och ledsagare.

2.4 Resor som bekostas av andra

Ändamålet med riksfärdtjänstresan ska vara rekreation, fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet av fritidskaraktär. Riksfärdtjänsten omfattar inte resa där annan betalningsansvarig finns, till exempel:

- sjuk/behandlingsresa
- resa för utbildning
- resa till/från arbetslivsinriktad rehabilitering
- gruppresor inom anordnade verksamheter

Ovanstående resor ska bekostas av respektive huvudman enligt principen att varje verksamhet ska stå för sina egna kostnader.

- Resa som görs i tjänsten

Tjänsteresa är i första hand ett ansvar för arbetsgivaren/företaget.

2.5 Färdsätt

Tillstånd beviljas för det färd sätt som med hänsyn till resenärens funktionsnedsättning är det minst kostsamma för kommunen. Utgångspunkten är vad som är normalt färd sätt om man inte har en funktionsnedsättning. Detta kan innebära olika färd sätt på olika delar av resan och där följande färd sätt kan beviljas:

- Allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare.
- För ändamålet anpassat fordon som taxibil eller specialfordon.

Detta blir aktuellt om sökande inte klarar av att resa med allmänna kommunikationer med hjälp av en ledsagare. I taxibil/specialfordon sker samåkning när detta är möjligt och det innebär att resenär kan få samåka med andra resenärer på hela eller delar av sträckan. För undantag från samåkning ska läkarutlåtande uppvisas som styrker funktionsnedsättningen som förhindrar resenär att samåka.

2.6 Ledsagare

Behov av ledsagare för riksfärdtjänst ska vara knutet till själva resan och inte till vistelsen vid resmålet. Resenären ansvarar själv för att ordna ledsagare inför sin resa.

Avsaknad av ledsagare är inte ett skäl för att beviljas dyrare färd sätt och inte heller om allmänna kommunikationer saknas i samband med avgångs- eller ankomsttider för internationella resor.

Ledsagare ska stiga på och av vid samma plats som riksfärdtjänstresenär och ska kunna ge den hjälp och service som resenären har behov av för att klara resan. Ledsagaren åker däremot med avgiftsfritt.

Om behov finns för ledsagarens fram- och återresa beviljas den med billigaste färd sätt.

2.7 Medresenär (ej lagstadgat)

Personer som inte är ledsagare men önskar följa med på resan i taxibil/specialfordon kallas medresenär. Vid resa i färdtjänstbil/specialfordon kan medresenär medfölja om det inte vid bokningstillfället hindrar samåkning. Antalet medresenärer kan aldrig bli större än att sällskapet ryms i det anvisade fordonet. Medresenär ska stiga på och av vid samma plats som riksfärdtjänstresenär och medresenär betalar samma egenavgift som riksfärdtjänstresenär oavsett ålder. På allmänna kommunikationer betalar medresenären ordinarie biljettpris.

2.8 Barn och ungdomar

I 5 § riksfärdtjänstlagen sägs att om sökande är under 18 år ska prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionsnedsättningar. Barn kan beviljas riksfärdtjänstresa om resan till följd av funktionsnedsättningen måste göras på ett särskilt kostsamt sätt. Ett litet barn reser normalt inte på egen hand i allmän kollektivtrafik vare sig barnet har funktionsnedsättning eller inte.

2.9 Bagage

För resa i taxibil/specialfordon har resenär rätt att ta med normalbagage. Med normalbagage avses två resväskor och utöver det får nödvändiga förskrivna hjälpmedel som behövs för resans genomförande medföras. Ett dyrare färdssätt beviljas inte för övriga hjälpmedel som kan hyras på den hjälpmedelscentral (eller liknande) som besöksorten tillhör.

Vid resa med allmänna kommunikationer får bagage medföras enligt vad trafikföretaget tillåter.

2.10 Ledarhund/husdjur

Vid resa i taxibil/specialfordon kan ledarhund/ husdjur följa med på resan om djuret medförs säkert i bur/hundbälte eller väska och om det inte vid bokningstillfället hindrar samåkning. (ledarhund får alltid åka med). Vid resa med allmänna kommunikationer gäller vad trafikföretaget tillåter.

2.11 Ej avbokad resa

Vid resa utanför länet skall avbokning av resa göras i god tid hos Riksfärdtjänsten AB av resenären själv. För en inte avbokad resa som innebär en kostnad för kommunen, kan resenären i efterhand åläggas att betala hela resekostnaden. Vid akut sjukdom tas ingen kostnad ut vid uppvisande av läkarintyg.